

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА
Изготвувач: Одделение за финансиски прашања

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ПО ЗАВРШНА СМЕТКА ЗА 2023 ГОДИНА

29 февруари 2024 година

ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ГОДИШНИОТ ИЗВЕШТАЈ КОЈ Е СОСТАВЕН ДЕЛ НА ГОДИШНАТА / ЗАВРШНАТА СМЕТКА НА БУЏЕТОТ НА ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА ЗА 2023 ГОДИНА

Потребата и законската обврска за изготвување на Годишниот извештај за единиците на локалната самоуправа е пропишано со одредбите од Законот за локалната самоуправа и Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

Советот на општината согласно Законот за локалната самоуправа и Статутот го усвојува Годишниот извештај. Според содржината овој Извештај дава повеќе информации во однос на Завршната сметка бидејќи истиот треба да содржи Извештај за средствата, побарувањата, обврските и изворите на средства, како и Извештај за реализацијата на инвестиционите програми, наменските, капиталните и блок дотации и дотациите за делегираните надлежности.

Годишниот извештај согласно одредбите од 34 од Законот за финансирање на единиците на локалната („Службен весник на РМ“ број 61/04 , 96/04 , 67/07 , 156/09 , 47/11 , 192/15 и 209/18 и „Службен весник на РСМ“ бр. 244/19 , 53/21 , 77/21 , 150/21 и 173/22) се изготвува, а се усвојува од Советот на општината.

Тој е составен од:

- Годишната сметка ;
- Извештај за средствата, побарувањата, обврските и изворите на средствата;
- Извештај за реализација на инвестициони програми, наменските, капиталните и блок дотации и дотациите за делегираните надлежности и
- Извештај од одговорниот сметководител со кој ја потврдува точноста и веродостојноста на годишната сметка.

Извршување на буџетот на општината:

Во текот на годината извршувањето на буџетот на општината е во надлежност на градоначалникот на општината кој е потписник на сметката на буџетот на општината.

За користење на средствата од буџетот на општината се изготвуваат **месечни, квартални финансиски планови по сметки, по потпрограми и по расходни ставки**. Сметководствените и финансиските трансакции кои се поврзани со користење на средствата од буџетот на општината се евидентираат ажурно и навремено во сметководствената евиденција, што подразбира дека сите побарувања и обврски кои се однесуваат за пресметовната година целосно треба да бидат евидентирани во деловните книги за годината за кои се однесуваат.

Имајќи во предвид дека во рамките на општината функционираат општински буџетски корисници, истите се должни согласно одредбите од член 32 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа да изготвуваат **квартални извештаи** и истите во рок од 15 дена по истекот на кварталот за кој се однесуваат да ги достават до градоначалникот.

Покрај наведеното, потребно е да се истакне обврската која ја има градоначалникот, согласно член 32 став 2, според кој е должен изготвените квартални извештаи со образложение за извршување на буџетот во рок од еден месец по завршување на кварталот да ги достави до Советот на општината и Министерството за финансии.

Завршна сметка / Годишна сметка:

Во законската регулатива се користат различни термини за финансиските извештаи што се подготвуваат врз основа на деловните книги/сметководствената евиденција.

Имено, според одредбите од Законот за сметководството за буџетите и буџетските корисници се користи терминот Завршна сметка, додека според Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа се користи терминот Годишна сметка.

Завршната сметка дава отчет за правилноста, законитоста, рационалноста, економичноста и транспарентноста во користењето на јавните средства, презентирајќи го работењето на секоја општина која се финансира со средства од буџетот. Отчетот е полесно остварлив заради фактот што финансирањето се врши по принципот на програмско презентирање (финансирање) на буџетот врз основа на претходно утврдени програми и потпрограми.

Завршната сметка се заснова на сметководствената евиденција која во текот на годината треба да се води со примена на сметководствените принципи и начела, ажурно воспоставена која на систематски и веродостоен начин ги презентира сметководствените трансакции.

Според одредбите од член 33 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, по истекот на фискалната година, Советот на општината донесува **годишна сметка** на буџетот на општината. Годишната сметка ги содржи сите елементи што ги содржи буџетот на општината искажани како планирани и остварени приходи и расходи за сите општински буџетски корисници.

Градоначаникот ја доставува годишната сметка до Централен регистар најдоцна до 28 февруари во наредната година, а Советот на општината ја донесува годишната сметка најдоцна до 15 март во тековната година за претходната година и истата ја доставува до Министерството за финансии најдоцна до 31 март во тековната година.

Годишен извештај:

Донесената и усвоената годишна сметка/Завршна сметка е составен дел на Годишниот извештај.

Согласно одредбите од член 36 став 1 точка 7 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ број 5 од 2002 година) Советот на општината ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината.

Вообичаено, Годишниот извештај ја има следната содржина:

- **ВОВЕД:** во рамките на воведниот дел се даваат основните информации за општината:
 - Територијалната распространетост ;
 - Број на жители, структура по националност, број на станбени единици , писменост , активност :

Општина Крива Паланка се наоѓа на северно - источниот дел на РСМ.

Вкупно население : 18.059

Домаќинства : 6.984

Национална припадност :

Писменост :

- Македонци : **17.455**;
- Албанци : **7** ;
- Турци : **6** ;
- Роми : **454** ;
- Власи : **5** ;
- Срби : **70** ;
- Бошњаци : **3** ;
- Други : **104** ;
- Непознато : **9** .

Писмени : **15.290** (мажи : **7.885** ; жени : **7.405**) ;
Неписмени : **227** (мажи : **68** ; жени : **159**) ;
Непознато : **279** .

Активност : Вкупно население на возраст од 15 и повеќе години , според активноста :

Вкупно : 15.796

Економска активни : **7.405** ;

Вработени : **5.653** ;

Невработени : **1.752** ;

Економски неактивни : **8.126** .

Забелешка: Податоците се од Пописот на населението, домаќинствата и становите во РСМ , 2021 година.

• ГОДИШНА СМЕТКА:

Годишната сметка на Буџетот на ЕЛС Крива Паланка за 2023 година ги содржи сите елементи што ги содржи и Буџетот на Општината искажани како планирани и реализирани приходи и расходи на сите сметки и тоа: буџетската сметка , самофинансирачката сметка , сметка на дотации , сметка на донации и сметка на кредити .

○ Планирани приходи :

Планирани приходи :	Тековна година 2023	Претходна година 2022	Сооднос на тековна / претходна година
Даночни приходи	56.141.000	47.291.000	119
Неданочни приходи	17.430.000	17.820.598	98
Капитални приходи	41.154.686	40.062.746	103
Трансфери	119.390.036	99.723.951	120
Блок дотации	274.714.857	237.409.682	116
Донации	35.630.258	36.470.683	98
Кредити	0	0	0
Вкупно планирани приходи:	544.460.837	478.778.660	114 %

○ Планирани расходи :

Планирани расходи :	Тековна година 2023	Претходна година 2022	Сооднос на тековна / претходна година
Плати , наемнини , надоместоци	258.205.406	208.812.822	124
Резерви и недефинирани расходи	300.000	300.000	100
Стоки и услуги	135.575.156	142.192.505	95
Каматни плаќања	1.010.841	57.880	1.746
Субвенции и трансвери	24.185.512	14.625.564	165
Социјални бенефиции	1.552.094	1.022.183	152
Капитални расходи	116.262.790	106.611.706	109
Отплата на главнина	7.369.038	5.156.000	143
Вкупно планирани расходи :	544.460.837	478.778.660	114 %

○ Реализирани приходи :

Реализирани приходи :	Тековна година 2023	Претходна година 2022	Сооднос на тековна / претходна година
Даночни приходи	54.919.549	43.209.280	127
Неданочни приходи	30.656.748	17.052.714	180
Капитални приходи	34.159.610	38.032.531	90
Трансфери	96.198.098	61.683.734	156
Блок дотации	259.651.208	216.585.588	120
Донации	12.988.899	24.487.704	53
Кредити	0	0	0
Вкупно реализирани приходи:	488.574.112	401.051.551	122 %

○ **Реализирани расходи :**

Реализирани / остварени расходи :	Тековна година 2023	Претходна година 2022	Сооднос на тековна / претходна година
Плати , наемнини , надоместоци	253.224.436	202.548.993	125
Резерви и недефинирани расходи	109.009	270.121	40
Стоки и услуги	107.082.626	118.084.066	91
Каматни плаќања	1.010.841	52.897	1.911
Субвенции и трансфери	17.027.725	12.444.234	137
Социјални бенефиции	1.531.993	800.044	191
Капитални расходи	87.910.561	60.911.880	144
Отплата на главнина	7.369.038	5.155.056	143
Вкупно реализирани расходи :	475.266.229	400.267.291	119 %

○ **Сооднос помеѓу планирани и реализирани приходи :**

Планирани и реализирани приходи :	Планирани во тековна година 2023	Реализирани во тековна година 2023	Процент на остварување
Даночни приходи	56.141.000	54.919.549	98
Неданочни приходи	17.430.000	30.656.748	176
Капитални приходи	41.154.686	34.159.610	83
Трансфери	119.390.036	96.198.098	81
Блок дотации	274.714.857	259.651.208	95
Донации	35.630.258	12.988.899	36
Кредити	0	0	0
Вкупно планирани и реализирани приходи:	544.460.837	488.574.112	90 %

○ **Сооднос помеѓу реализирани расходи и планирани расходи :**

Планирани и реализирани / остварени расходи :	Планирани во тековна година 2023	Реализирани во тековна година 2023	Процент на остварување
Плати , наемнини , надоместоци	258.205.406	253.224.436	98
Резерви и недефинирани расходи	300.000	109.009	36
Стоки и услуги	135.575.156	107.082.626	79
Каматни плаќања	1.010.841	1.010.841	100
Субвенции и трансфери	24.185.512	17.027.725	70
Социјални бенефиции	1.552.094	1.531.993	99
Капитални расходи	116.262.790	87.910.561	76
Отплата на главнина	7.369.038	7.369.038	100
Вкупно планирани и реализирани расходи :	544.460.837	475.266.229	87 %

• Материјални средства и тековни средства (парични средства , побарувања) , обврски и извори на средства:

○ Материјални средства за тековна и претходна година:

ОПИС	во илјада денари	
	Тековна година 2023	Претходна година 2022
Материјални средства	1.003.558	952.426
Градежни објекти	127.748	129.221
Комунални објекти	852.007	805.964
Земјиште	4.997	3.201
Опрема	18.806	14.040

Материјали, резервни делови и ситен инвентар:

Материјали на залиха на 31.12.2023 година има вкупно 75.462 денари и тоа:

Разни цевки (канализациони и водоводни)	0
Материјали за улично осветлување	35.359
Канцелариски материјали	40.103

Ситниот инвентар на 31.12.2023 има вредност од 719.633 денари , е отпишан , но е во употреба.

○ **Состојба на паричните средства на сметките на општината на 31.12.2023 година:**

ВИДОВИ НА СМЕТКИ	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА (САЛДО)
1. Буџетска сметка	4.476.941
2. Наменска сметка- дотации	15.088.444
3. Самофинансирачка сметка	3.327.097
4. Донаторска сметка	5.017.081
ВКУПНО :	27.909.563

НАМЕНСКИ СМЕТКИ (Министерство за транспорт и врски – прилив во тековната година)	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА (741112)
1. Наменска сметка – „ Реконструкција на ул. Гоце Делчев “ 789-G0	1.135.198
2. Наменска сметка – „ Виолетов Мост “ 789 - H4	6.200.000
3. Наменска сметка – „ Осички Мост “ 789 - I9	9.600.000
4. Наменска сметка – „ Шанин Мост “ 789 - J3	10.800.000
ВКУПНО :	27.735.198

○ Состојба на ненаплатени побарувањата на општина на 31.12.2023 година :

ПОБАРУВАЊА	ИЗНОС
1. Данок на имот од физички и правни лица	19.277.693
2. Комунална такса за истакнување на фирми	18.663.617
3. Побарувања по основ на комуналии	634.033
4. Побарувања по основ на закупнини – кирија	817.907
5. Закуп на јавна површина	252.176
6. Побарувања по основ на бесправно изградени објекти – легализација	450.060
7. Комунална такса за јавна чистота	1.278.164
8. Побарувања од министерства – фактури	283.831
9. Побарувања од ХИДРО ОСОГОВО ДОО	7.232.988
ВКУПНО:	48.890.469

Вака изразениот приказ на годишната сметка за 2023 година јасно ни покажува дека планираните и реализираните приходи и расходи за 2023 година се реални и наменски трошени.

● Состојба на обврските:

• Долгорочни обврски

Долгоричната обврска произлегува од задолжувањето на општина Крива Паланка по основ на кредитирање кои произлегува од 2 кредита .

Првиот кредит е од земениот заем од Светска Банка преку Министерството за финансии во 2013 година за подобрување на општински услуги во износ од 51.550.539 денари , со грејс период од 3 години . Истите се искористени за изградба и реконструкција на улици и изградба на мост на Куков Дол.

Од овој кредит се вратени две рати со вкупен износ од 5.155.056 денари заклучно со 2023 година и останува за враќање / задолжување од 10.310.091 денари.

Вториот кредит е од земениот заем во 2020 година од МСИП – Втор проект за подобрување на општински услуги во износ од 22.139.818 денари , со грејс период од 3 години и отпочнува со плаќање во 2023 година. Истите се искористени за регулација на минор корито на Крива Река – дел 1 во Општина Крива Паланка.

Од овој кредит се вратени две рати со вкупен износ од 2.213.982 денари заклучно со 2023 година и останува за враќање / задолжување од 19.925.836 денари.

Долгорочната обврска од вкупното задолжување на Општината по основ на (двата кредита) заклучно со 2023 година изнесува 30.235.927 денари.

• **Краткорочни обврски:**

Состојба на обврски 31.12.2023:	Тековна година 2023	Претходна година 2022
Обврски спрема добавувачи	24.538.731	13.963.273
Обврски за надомест за советници	302.670	272.821
Обврски за плата м.12/2023	3.401.346	2.345.215
Обврски за персонален данок	48.508	30.306
Обврски за јубилејни награди	/	/
Обврски за стипендии	102.000	102.000
Обврски за договорни услуги	96.612	67.779
ВКУПНО:	28.489.867	16.781.394

• **РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМИ:**

Во рамките на оваа точка потребно е да се искажат реализираните / остварените расходи по утврдени надлежности и програми , односно :

Програми	Планирани во тековна година 2023	Реализирани во тековна година 2023	Процент на остварување
А – Совет на општина	5.026.500	4.721.871	94
В – Детски градинки	42.597.522	34.992.653	82
Г – Локален економски развој	17.662.045	6.912.513	39
Д – Градоначалник	2.017.500	1.819.018	90
Е – Општинска администрација	69.494.440	66.895.132	96
Ј – Комунални дејности	135.494.737	107.464.430	79
К – Култура	15.524.407	12.996.444	84
Л – Спорт и рекреација	2.233.610	2.224.610	100
Н – Образование	236.945.076	221.901.851	94
Њ – Противпожарна заштита	12.920.000	12.197.576	94
Р – Заштита на животна средина	1.535.000	1.420.926	93
Ф – Урбанистичко планирање	2.940.000	1.719.205	58
Џ – Родова еднаквост	70.000	0	0
ВКУПНО:	544.460.837	475.266.229	87 %

•Извештај за трошење од резерви и недефинирани расходи

Од вкупно планираните средства за постојана резерва (непредвидливи расходи) во програма А0 – Совет на Општина , ставка 412 – Постојана резерва (непредвидливи расходи) во износ од 150.000 денари во 2023 година вкупно потрошени се 40.000 денари и тоа согласно донесени решенија и Одлуки од Советот на Општина Крива Паланка за учество во спасувачка мисија по земјотресот во Р.Турција .

Од вкупно планираните средства за тековни резерва (разновидни расходи) во програма Д0 – Градоначалник , ставка 413 – Тековна резерва (разновидни расходи) во износ од 150.000 денари во 2023 година вкупно потрошени се 69.009 денари и тоа согласно Одлуката за извршување на Буџет на Општина Крива Паланка за 2023 година и донесени решенија за исплата од Градоначалникот за доделување на еднократна парична помош за лица со пречки во физичкиот и психичкиот развој и парична помош во случај на смрт на член на потесно семејство.

Начинот на водење на книговодството е регулирано со Законот за сметководство за буџетите и буџетските корисници и Правилникот за сметководство за буџетите и буџетските корисници. Изготвувањето на завршната сметка која се состои од биланс на приходи и расходи и биланс на состојба се базира на примена на законската регулатива, сметководствените принципи и начела. Основните финансиски извештаи даваат точен, вистинит и целосен преглед на приходите и другите приливи, расходите и другите одливи како и состојбата на средствата , обврските и изворите на средствата. Основните финансиски извештаи се чуваат трајно и нивниот облик и содржина ги пропишува Министерот за финансии.

29.02. 2024 година
Крива Паланка

ОПШТИНА КРИВА ПАЛАНКА

Градоначалник
Сашко Митовски

